

Kirkelig fellestråd i Oslo

Dato: 17.10.2019
Saksnummer: 58/20-2019/

Sak F 20/19 Prinsipper om investeringer i orgler

Sak H 58/19 Prinsipper om investeringer i orgler

Til tross for begrensede økonomiske ressurser er det investert betydelige summer i pipeorgler de senere år. Mange av investeringene har kommet som resultat av menighetenes egne initiativ og er helt eller delvis finansiert av menighetene selv.

Bakgrunn for denne saken ligger i vurderingen av om KfiO sine begrensede midler i nedgangstider skal brukes til pipeorgler når det kan velges digitale orgler til en langt lavere pris.

Orglet i Sofienberg er kommunalt finansiert. Rehabilitering av orgel i Frogner har vært et spleiselag med betydelig egenbetaling. Nytt orgel på Nordstrand er finansiert av menigheten etter en avtale, hvor KfiO dekket utgifter i forbindelse med menighetslokaler i den nye delens underetasje. De nye orglene i Fagerborg og Uranienborg er helt menighetsfinansierte.

I Oslo er det pipeorgler i de langt fleste av våre kirker. Jevnt over har de høy kvalitet og er akseptabelt vedlikeholdt. Når det er sagt legges det ikke skjul på at ca. 10 orgler trenger betydelig oppgradering eller eventuell utskifting.

Alle våre kirker i ordinær drift skal ha spillbare orgler. Enkelte er på grensen av det brukbare. Flere steder er det satt inn digitale orgler som fyller funksjonen. Enkelte steder som midlertidig løsning og andre steder som den eneste og endelige løsning. I Bøler og Mortensrud er det ikke pipeorgler, men digitale orgler som endelig løsning og som menigheten selv, alt i alt, er tilfreds med. Tilsvarende er det digitalt orgel i Holmenkollen kapell. På Nordberg har menigheten selv kjøpt inn et digitalt orgel som de er svært tilfreds med. Gammelt orgel i Hasle skiftes nå ut med et nytt digitalt orgel som menigheten stiller seg meget positiv til. I Grønland kirke har man alt i mange år med tilfredshet, brukt digitale orgler. Der fikk de satt inn sitt andre digitale orgel for ca. 3 år siden. (Denne kirken har forøvrig et svært verdifullt pipeorgel som det ikke har økonomi til å sette i stand.) Også Oppsal har fått nytt digitalt orgel.

Valget mellom digitalt orgel eller pipeorgel påkaller følelser med påfølgende saklige og mer emosjonelle reaksjoner. Kirkevergen vil være forsiktig med påstander om at det ikke er forskjeller. Likevel er det grunn til å påstå at det kan være krevende å høre forskjell for menigmann.

Presset for å kjøpe inn nye eller rehabilitere pipeorgler er stort fra flere menigheter. Grefsen kirke har stått på flere prioriteringslister uten at det er realisert. Forventningene til et større pipeorgel er tydelig i Torshov hvor KfiO har fått øremerket et større beløp for å rehabilitere hele kirken.

Prisen på et godt pipeorgel ligger i området fra ca. 3,5 mill. til 8 mill. Det nye orglet i Nidarosdomen kostet til sammenlikning ca. 60 mill. Brukbare digitale kirkeorgler har i dag en prislapp på fra under 300.000 til et par mill. De digitale orglene har en vesentlig lavere vedlikeholdskostnad og krever ikke en jevn temperatur og fuktighet som pipeorglene. En del av råteproblematikken i kirketakene har med orglenes behov for fuktighet og varme.

Kirkevergen vil være tydelig på at vi har et stort antall gode pipeorgler i Oslo. Det er orgler vi skal ta vare på og være stolte av. Spørsmålet om vi skal investere i enda flere nye eller rehabilitert pipeorgler er derimot et helt annet spørsmål. Her vil kirkevergen søke støtte i KfiO for å etablere noen prinsipper og mulig noen standarder.

Hovedkomiteen anbefaler fellesrådet å fatte følgende vedtak:

Hovedkomiteen legger følgende prinsipper til grunn for kjøp og rehabilitering av orgler:

1. Eksisterende pipeorgler i brukbar stand i katedralkirkene prioriteres videre.
2. Behov for nye orgler realiseres fortrinnsvis gjennom bruk av digitale orgler
3. Omfattende rehabilitering av pipeorgler må finansieres av menighetene.
4. Anskaffelse av nye pipeorgler må finansieres av menighetene.

Robert Wright
Kirkeverge

Orgeloversikt for kirkene i Oslo, 2019

Kirke:	Årstall:	Antall stemmer:	Traktur:	Registratur:	Produsent:	Konsulent:	Tilstand:		
							Meget bra	Bra	Mindre bra
Bakkehaugen	1966	16	Mekanisk	Elektrisk	J. H. Jørgensen, v/ Arne Nilsen	Aril Sandvold		X	
Bekkelaget - Klenodium	1923	24	Pneumatisk	Pneumatisk	Olsen og Jørgensen				X
Bekkelaget	1985	21	Mekanisk	Elektrisk	Robert Gustavson AB			X	
Bredtvet	1979	21	Mekanisk	Elektrisk	Grønland	Rolf Karlsen		X	
Bygdøy	1967	15	Mekanisk	Mekanisk	J.H. Jørgensen	Rolf Karlsen			X
Bøler, kirken	2011	232	Digitalt	Digitalt	Allen Q.470		X		
Bøler, Kapellet	1884	15	Mekanisk	Mekanisk	August Nielsen			X	
Domkirken, Hovedorgelet	1998	73	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg	Kåre Nordstoga	X		
Domkirken, Kisteorgelet	1985	4	Mekanisk	Mekanisk	Ryde & Berg	Kåre Nordstoga	X		
Domkirken, Kororgelet	1996	16	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg	Kåre Nordstoga	X		
Domkirken, Kapellet	2012?	?	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg	Kåre Nordstoga	X		
Ellingsrud	1994	16	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg			X	
Fagerborg, Hovedorgelet	2007	52	Mekanisk	Elektrisk	Orgelbau Göll AG, Luzern		X		
Fagerborg, Kisteorgelet									
Fagerborg, Kororgelet	1990	4	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg		X		
Fossum	1991	19	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg	Kåre Nordstoga		X	
Frogner	2018	54	Elektrisk	Elektrisk	Harrison&Harrison	Kåre Nordstoga	X		
Frogner, Kapellet	1939	3 unit	Elektrisk	Elektrisk	Jørgensen	Aril Sandvold		X	
Furuset	1983	18	Mekanisk	Elektrisk	Eystein Gangfløt	Bjørn Boysen		X	
Gamle Aker	1977	24	Mekanisk	Elektrisk	Paul Ott	Rolf Karlsen			X
Gamlebyen	1919	24	Pneumatisk	Elektrisk	Olsen & Jørgensen				X
Grefsen	1940	31	Elektro-pneumatisk	Elektrisk	Br. Torkildsen				X
Grorud	1963	29	Mekanisk	Elektrisk	Norsk Orgel- og Harmoniumfabr.			X	
Grønland	1878	20	Mekanisk	Mekanisk	E. F. Waicker				X
Grønland	2013	232	Digitalt		Allen		X		
Hasle									
Haugerud	1975	20	Mekanisk		Vestlandske Orgelfabrikk	Rolf Karlsen			X
Hauketo-Prinsdal	2002	13	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg			X	
Holmenkollen			Digitalt		Allen			X	
Holmlia	1994	17	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg			X	
Høybråten	1974	13	Mekanisk	Mekanisk	J. H. Jørgensen	Rolf Karlsen			X
Iladalen	1971	11	Mekanisk	Elektrisk	Jørgensen	Rolf Karlsen			X
Kampen	1957	24	Elektro-pneumatisk	Elektrisk	Jørgensen	Aril Sandvold			X
Klemetsrud	1933	8	Pneumatisk	Elektrisk	Jørgensen				X

Lambertseter	1964	20	Mekanisk	Elektrisk	Vestlandske Orgelfabrikk				X
Lilleborg, Hovedorgelet	1981	19	Mekanisk	Elektrisk	Åkermann & Lund		Rolf Karlisen	X	
Lilleborg, Kororgelet									
Ljan	1931	17	Pneumatisk	Elektrisk	Jørgensen			X	
Majorstua	1967	27	Mekanisk	Elektrisk	Norsk Orgel- og Harmoniumfabr.		Arnfinn Øyen	X	
Manglerud	1962	32	Elektrisk	Elektrisk	Jørgensen			X	
Maridalen	1972	4	Mekanisk	Mekanisk	Snertingdal Orgelfabrikk				X
Maridalen	2007		Digitalt		Allen, C15			X	
Marikus	1924	34	Pneumatisk	Elektrisk	Jørgensen			X	
Mortensrud	2005	76	Digitalt		Roger T 968			X	
Nordberg, Hovedorgelet	1971	33	Mekanisk	Elektrisk	J. H. Jørgensen		Rolf Karlisen		X
Nordberg, Digitalt	2014	41	Digitalt		Johannus - Monark			X	
Nordberg, Kororgelet	1998	4	Mekanisk	Mekanisk	Henrik Brinch-Hansen			X	
Nordstrand	2018	22	Mekanisk	Elektrisk	Marcussen & Søn		Bjørn Boysen	X	
Oppsal	2013	232	Digitalt		Allen			X	
Ormøy	1924	8	Mekanisk		Olsen & Jørgensen				X
Ormøy	2002		Digitalt		Allen, C15			X	
Paulus	1892/2010	53	Elektro-pneumatisk	Elektrisk	Albert Hollenbach		Chr. Cappelen /H. J. Tronshaug	X	
Ris	2011	36	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg		Kåre Nordstoga	X	
Romsås	2000	13	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg			X	
Røa	2005	27	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg			X	
Rødvet	1979	18	Mekanisk	Elektrisk	J. H. Jørgensen		Rolf Karlisen	X	
Sagene, Hovedorgelet	1891/1947	35	Elektro-pneumatisk	Elektrisk	Albert Hollenbach/J.H. Jørgensen		Aril Sandvold		X
Sagene, Kororgelet	1968/2014	5	Mekanisk		Norsk Orgel- og Harmoniumfabr.			X	
Sinsen	1973	22	Mekanisk	Mekanisk	Br. Torkildsen		Ole Rasmus Kragh	X	
Skøyen	1990	17	Mekanisk	Elektrisk	Kaliff&Løthman		Kåre Nordstoga	X	
Sofienberg, Hovedorgelet	2014	44	Mekanisk	Elektrisk	Eule		Kåre Nordstoga	X	
Sofienberg, Kororgelet									
Stovner	1989	21	Mekanisk	Mekanisk	V. B. Jehmlich Orgelbau		Stein Johannes Kolnes	X	
Sørkedalen	1976	17	Mekanisk	Elektrisk	Paul Ott		Rolf Karlisen	X	
Tonsen	1961	21	Elektro-pneumatisk	Elektrisk	Vestre Orgelfabrikk				X
Tørshov									
Trefoldighet, Hovedorgelet	1856/1959	38	Mekanisk		Claus Jensen		Lindemann		X
Trefoldighet, Kororgelet	1988	9	Mekanisk	Elektrisk	Venheim		Magne Orvik	X	
Ullern	1987	34	Mekanisk	Elektrisk	Åkermann & Lund		Bjørn Boysen	X	
Uraniensborg, Hovedorgelet	2009	56	Mekanisk	Elektrisk	Orgelbau Kuhn AG			X	
Uraniensborg, Kororgelet	1986	4	Mekanisk	Elektrisk	V. B. Jehmlich Orgelbau			X	
Vestre Aker	1860/1952	31	Elektro-pneumatisk	Elektrisk	Eriksen&Svendsen/J.H.Jørgensen		Aril Sandvold		X
Voksen	1998	16	Mekanisk	Elektrisk	Ryde & Berg			X	
Vålerengen	1987	29	Mekanisk	Elektrisk	Carsten Lund		Bjørn Boysen	X	
Østre Aker	1860	31	Elektro-pneumatisk	Elektrisk	Eriksen&Svendsen/J.H.Jørgensen		Aril Sandvold		X